

संस्कृतभारती (उत्तर-तमिळनाडु)
गीतासोपान/दीक्षा/भाषाप्रवेश-द्वितीयभागः

नाम - _____

अड्का: 75

(Full Name in English) _____

कालावधि: होरात्रयम् ।

Regn. No. - _____

दूरवाणीसंख्या _____

वास-प्रदेश: (Res. Area) _____

माघः - विलम्बसंवत्सरः ५११९

जनवरी- २०१९

मुख्यसूचना – उत्तराणि उत्तर-पत्रे लिखत ।

1) भावार्थ २-३ वाक्यैः लिखत । (द्वयोः एव)

4

१. उद्योगिनं पुरुषसिंहमुपैति लक्ष्मीः । २. क्रियासिद्धिः सत्त्वे भवति महतां नोपकरणे ।

३. बहुविघ्नास्तु सदा कल्याणसिद्धयः ।

४. कर्तव्यमेव कर्तव्यं प्राणैः कण्ठगतैरपि ।

2) श्लोकस्य अर्थं लिखत । (एकस्य एव)

4

१. उद्यमः साहसं धैर्यं बुद्धिः शक्तिः पराक्रमः । २. पृथिव्यां त्रीणि रत्नानि जलमनं सुभाषितम् ।

षडेते यत्र वर्तन्ते तत देवः सहायकृत् ॥ मूढैः पाषानखण्डेषु रत्नसंज्ञा विधीयते ॥

3) अकर्मकधातोः सकर्मकधातोः च विषये उदाहरणसहितं विवृणुत ।

4

(अथवा) भावेप्रयोगस्य नियमान् उदाहरणसहितं विवृणुत ।

4) निर्देशानुसारं वाक्यानि परिवर्तयत ।

5

१. तरवः वर्धन्ते (लृट) तरवः वर्धिष्यन्ते ।

२. वृष्टिः भवति, तडागः शुष्कः न भवति । (लृट) यदि वृष्टिः अभविष्यत् तर्हि तडागः शुष्कः न अभविष्यत् ।

३. छात्राः गृहपाठं कुर्वन्ति । (विधिलिङ्) कुर्याः

४. अर्जुनः गीतम् अगायत् । (कर्मणि) अर्जुनेन गीतम् अगीयत ।

५. मालती उद्यानं गच्छति । मालत्यै पुष्टं रोचते । (शत्रू) उद्यानं गच्छन्त्यै मालत्यै पुष्टं रोचते ।

5) समानार्थकपदानि लिखत ।

१. सुहृद्

२. मिष्क

5

१. स्नेहितः २. वैद्यः ३. पन्था: ४. तरुः

५. वणिक्

३. मार्गः

6) इतरवचनरूपे लिखत

४. वृक्षः

6

१. अस्मिन्

अनयोः

एषु

२. अनया	आभ्याम्	आमि:
३. धनुः	धनुषी	धनूषि
४. धीमता	धीमद्र्घ्याम्	धीमद्धिः
५. गौः	गावौ	गावः
६. मनसि	मनसोः	मनस्सु

7) संख्यावाचकपदेन रिक्तस्थानं पूरयत ।

5

१. बालकः _____ (4) पुस्तकानि नीतवान् । चत्वारि
२. उद्याने _____ (3) महिलाभिः सह बालः क्रीडति । तिस्रुभिः
३. _____ (5) बालकेषु रामः बुद्धिमान् । पञ्चसु
४. महिला _____ (2) शाटिके क्रीतवती । द्वे
५. प्रासादे _____ (9) प्रकोष्ठाः सन्ति । नव

8) उचितं चित्/चन प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत ।

5

१. अहं _____ फलानि क्रीणामि । कानिचित्
२. माता _____ भिक्षुकाय भोजनं ददाति । कस्मैचित्
३. ललिता _____ बालिकया सह गृहपाठं लिखितवती । क्र्याचित्
४. शिक्षकः _____ प्रश्नान् पृच्छति । कांश्चित्
५. _____ पुस्तके एषा कथा अस्ति । कस्मिंश्चित्

9) शतृ-शानच्-प्रत्ययस्य प्रयोगं कृत्वा वाक्यद्वयं योजयत ।

5

१. धेनवः चरन्ति । गोपालः धेनुभ्यः जलं ददाति । चरन्तीभ्यः धेनुभ्यः
२. छात्रः विद्यालयं गच्छति । अहं तं मार्गं पृच्छामि । गच्छन्तं छात्रं
३. बालिका क्रीडति । माता तया सम्भाषणं करोति । क्रीडन्त्या बालिकया
४. लताः कम्पन्ते । ताभ्यः पुष्पाणि पतन्ति । कम्पमानाभ्यः लताभ्यः
५. सैनिकाः धैर्येण युद्ध्यन्ते । तैः देशः रक्षितः । युद्ध्यमानैः सैनिकै

10) उचितपूरप्रत्ययान्तं लिखत ।

5

१. दुर्गापूजा _____ (8) तिथौ भविष्यति । अष्टम्यां
२. पाण्डवेषु _____ (3) अर्जुन । तृतीयः
३. जनवरिमासस्य _____ (26) दिनाङ्के गणतन्त्रदिनं भवति । षड्विंशतितमे

४. वृद्धः _____ (2) पुत्रेण सह वसति । द्वितीयेन
 ५. _____ (7) कपाटिकायाः वस्त्राणि आनयतु । सप्तम्याः

11) मेलयत

10

१. दिव्यम्	क्रीडाङ्गणे ९
२. कृशा	चक्षुः १
३. त्रिषु	महिला २
४. विनीतम्	कथा ८
५. विषीदन्तम्	लोकेषु ३
६. महती	कार्यस्य १०
७. तीक्ष्णः	चमूः ६
८. समीचीना	अर्जुनम् ५
९. विशाले	शरः ७
१०. श्रेष्ठस्य	सञ्जयम् ४

12) यथा निर्देशं वाक्यानि परिवर्त्य लिखत ।

5

१. अहं कथां जानामि । (कर्मणि) मया कथा ज्ञायते ।
 २. सः देवं वन्दते । (कर्मणि) तेन देवः वन्धते ।
 ३. सुन्दरी बालिका समीचीनम् अभिनयं करोति । (कर्मणि) सुन्दर्या बालिक्या समीचीनम् अभिनयः क्रियते ।
 ४. पण्डितः श्लोकं रचयति । (तव्यत् / अनीयर्) पण्डितेन श्लोकः रचनीयः ।
 ५. सः चिन्तां करिष्यति । (विधिलिङ्) सः चिन्तां कुर्यात् ।

13) वाक्यानि रचयत । (पञ्चानाम् एव)

5

केषुचित्, अधीते, मनसा, महती, समग्रम्, शक्नुयाम

14) एकं विषयम् अधिकृत्य दशवाक्यानि लिखत ।

5

- १ संस्कृताध्ययने मम अनुभवः । २. आञ्जनेयस्य माहात्म्यम् ।

केषुचित् वृक्षेषु एव फलानि सन्ति ।

शिष्यः वेदान् अधीते ।

2

मया मनसा किमपि दुष्टचिन्तनं न कृतम् ।

राणिलक्ष्मिबाई महती धीरा राज्ञी असीत् ।

सः भान्या अङ्कन्या समग्रं गृहपाठं कृतवान् ।

वयं संस्कृतं पाठयितुं शक्नुयाम ।

15) विवृणुत । (एकम् एव)

१. घट्टकुटीप्रभातन्यायः । २. स्थालीपुलाकन्यायः ।

॥ वदतु संस्कृतम्, जयतु भारतम् ॥